

แบบจำลองปัจจัยเชิงสาเหตุของการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อ
ประสิทธิผลการบริหารงานปกครองส่วนท้องถิ่น
ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

The Causal Model of Public Participation to Administration
Effectiveness of Administrative Municipality
in Phra Nakhon Si Ayutthaya

ประสูตร เหลืองสมานกุล¹ สุพิทักษ์ โตเพ็ง² ชลดา ศรีสุวรรณ³ และสุนทร ผจญ⁴
Prasutr Luangsmarnkul, Supitakka Topheng, Chonlada Srisuwan
and Suntorn Phajon

Received: December 12, 2022 Revised: December 31, 2022

Accepted: February 2, 2023

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์แบบจำลองปัจจัยเชิงสาเหตุของการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อประสิทธิผลการบริหารงานปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยอาศัยแบบสอบถามในการเก็บข้อมูลจากประชาชนที่อาศัยอยู่ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 404 ราย โดยอาศัยการสุ่มตัวอย่างแบบแบบกระจายอย่างง่าย โดยมีค่าเฉลี่ยของดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 0.756 และผลการทดสอบค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) เท่ากับ 0.891 สำหรับผลการ

---

¹สังกัดนักวิจัยอิสระ; Independent Researcher, E - mail: prasutrl@Yahoo.com

²สังกัดนักวิจัยอิสระ; Independent Researcher, E - mail: supitakka@hotmail.com

³สังกัดนักวิจัยอิสระ; Independent Researcher, E - mail: ying.arrakmitr@gmail.com

⁴สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา; Graduate School, Suan Sunandha Rajabhat University, E - mail: suntorn.ph@ssru.ac.th

วิเคราะห์ปัจจัยองค์ประกอบเชิงยืนยัน (CFA) และการวิเคราะห์แบบจำลองสมการโครงสร้าง (SEM) พบว่า แบบจำลองมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยพิจารณาจากค่าสถิติประเมินความกลมกลืนของตัวแบบกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ($\chi^2 = 87.99$, $df = 68$, $\chi^2/df = 1.293$, $P\text{-value} = 0.052$, $RMSEA = 0.027$, $GFI = 0.975$, และ $AGFI = 0.944$) และพบว่า ตัวแปรแฝงการมีส่วนร่วมของประชาชน สามารถส่งอิทธิพลทางตรงต่อประสิทธิผลการบริหารงานปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีค่าเท่ากับ 0.113 และสามารถส่งอิทธิพลทางอ้อมผ่านปัจจัยด้านการจัดการ มีค่าเท่ากับ 0.162 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และตัวแปรแฝงปัจจัยด้านการจัดการ สามารถส่งอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อตัวแปรแฝงประสิทธิผลการบริหารงานปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีค่าเท่ากับ 0.151 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ซึ่งสรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนสามารถขับเคลื่อนการบริหารงานปกครองส่วนท้องถิ่นให้ประสบผลสำเร็จได้อย่างยั่งยืน

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วม การบริหารงาน การปกครองส่วนท้องถิ่น

Abstract

This research aims to analyze the causal model of public participation to administration effectiveness of Administrative Municipality in Phra Nakhon Si Ayutthaya. This research was the survey research, testing 404 respondents who people lived in Phra Nakhon Si Ayutthaya. The research sampling was simple random sampling. The index of item-objective congruence (IOC) was 0.756 and reliability value of 0.891. The hypothesis testing used confirmatory factor analysis (CFA) and structural equation modeling (SEM) revealed that

The causal model was congruent with the empirical data ($\chi^2 = 87.99$, $df = 68$, $\chi^2/df = 1.293$, $P\text{-value} = 0.052$, $RMSEA = 0.027$, $GFI = 0.975$, และ $AGFI = 0.944$) and indicated that the latent variables; public participation factors was directly influenced administration effectiveness of Administrative Municipality in Phra Nakhon Si Ayutthaya at effect size with 0.113 and influenced indirectly influenced pass the

management factors at 0.162 effect size with statistical significance at 0.05 levels. And the latent variables; the management factors positive directly influenced administration effectiveness of Administrative Municipality in Phra Nakhon Si Ayutthayaat 0.151 with statistically significant at 0.05 Levels. Conclusion;the public participation was able to drive administration of Municipality to achieve sustainable.

Keywords: Participation, Administration, Local government

บทนำ

การมีส่วนร่วมของประชาชนถือเป็นรากฐานสำคัญของการเมืองแบบประชาธิปไตย เช่นเดียวกับการเมืองในระดับท้องถิ่นที่การมีส่วนร่วมของประชาชนก็มีความสำคัญอย่างมาก เนื่องจากการให้ประชาชนได้เรียนรู้กระบวนการมีส่วนร่วม จะทำให้ประชาชนเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมในชุมชนท้องถิ่นอันเป็นที่อยู่ของตนเอง ทำให้เกิดประโยชน์ที่หลากหลายทั้งด้านตัวบุคคล สังคมชุมชน และหน่วยงานองค์กรต่าง ๆ ช่วยลดกระแสการต่อต้าน หลีกเลียงความขัดแย้ง ลดค่าใช้จ่ายและเป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐ ซึ่งจะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการกระจายอำนาจสู่ประชาชนท้องถิ่นรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอิสระในการกำหนดนโยบายและต้องเป็นไปเพื่อการคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นหรือประโยชน์ของประเทศเป็นส่วนรวม (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2561) ดังนั้น การมีส่วนร่วมถือเป็นหลักที่สำคัญและเป็นกระบวนการที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานร่วมกัน ไม่ว่าจะเป็นในด้านการแก้ปัญหาหรือการพัฒนา โดยร่วมกันคิด พิจารณาตัดสินใจร่วมปฏิบัติและการร่วมรับผิดชอบในเรื่องต่าง ๆ อันมีผลกระทบต่อประชาชนเองเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่ายโดยเฉพาะฝ่ายที่มีส่วนได้ส่วนเสียการมีส่วนร่วมประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย ที่ผ่านมาระบบที่เป็นอยู่ยังไม่พัฒนาได้ทันกับการขยายตัวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในสภาพการณ์ปัจจุบันรวมทั้งยังไม่สอดคล้องกับทิศทางการปรับบทบาทภารกิจของรัฐที่จะช่วยสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการของท้องถิ่นได้อย่างเป็นระบบ

รวมถึงการตรวจสอบติดตามการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในทุกชั้นตอน (กรมการปกครองท้องถิ่น, 2560)

จากที่กล่าวมาข้างต้นทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาแบบจำลองปัจจัยเชิงสาเหตุของการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อประสิทธิผลการบริหารงานปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งต้องพัฒนาให้ได้รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของประสิทธิผลการบริหารงานปกครองส่วนท้องถิ่น โดยผลที่ได้จากการศึกษาจะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สามารถที่จะนำไปใช้เป็นข้อมูลหรือแบบจำลองต้นแบบในการกำหนดแนวทางเชิงนโยบายและเชิงปฏิบัติการเพื่อส่งเสริมและพัฒนาประสิทธิผลการบริหารงานปกครองส่วนท้องถิ่นต่อไป

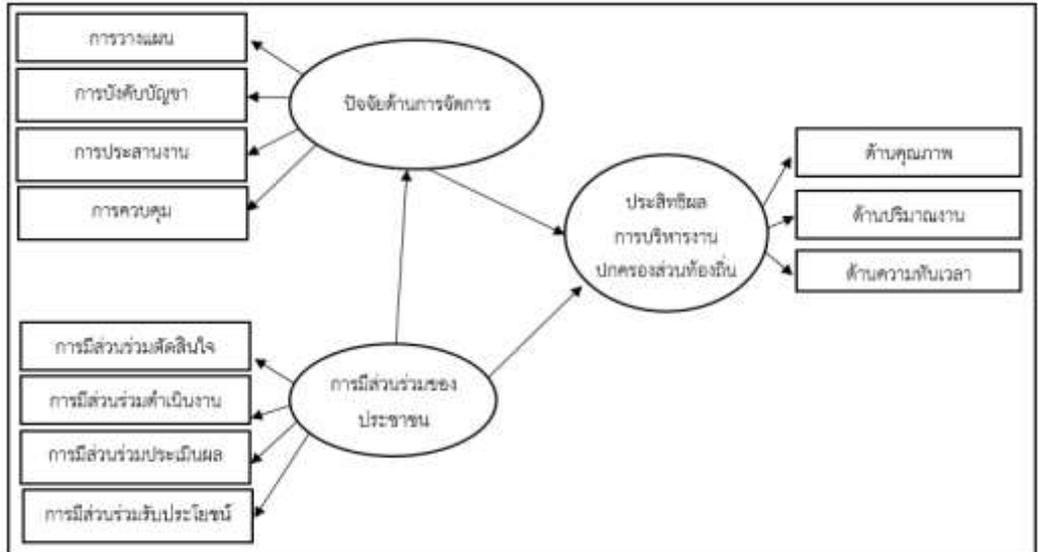
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อวิเคราะห์แบบจำลองปัจจัยเชิงสาเหตุของการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อประสิทธิผลการบริหารงานปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

สมมติฐานการวิจัย

1. แบบจำลองปัจจัยเชิงสาเหตุของการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อประสิทธิผลการบริหารงานปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์
2. การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อประสิทธิผลการบริหารงานปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาประชาชนที่อาศัยอยู่ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 808,360 คน (ข้อมูลประชากรในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ณ 31 ตุลาคม 2564)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างตามเงื่อนไขของการวิเคราะห์สมการโครงสร้างต้องมีขนาดของกลุ่มตัวอย่างตั้งแต่ 200 ตัวอย่างหรือ 5 เท่าของข้อคำถาม (Kline, 2016) ในการวิจัยนี้มีตัวแปรสังเกตได้ 11 ตัวแปร 33 ข้อคำถาม ขนาดกลุ่มตัวอย่างจึงไม่ควรน้อยกว่า 363 ตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบกระจายอย่างง่าย (Simple random sampling) พบว่า มีผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 404 ราย ถือได้ว่าขนาดกลุ่มตัวอย่างเป็นไปตามเงื่อนไข

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือวิจัยในครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ประกอบด้วย 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม รวม 3 ข้อ ลักษณะข้อคำถามเป็นแบบเลือกตอบ เป็นการวัดข้อมูลระดับนามบัญญัติ (Nominal Scale) ประกอบด้วย เพศ อายุ และระดับการศึกษา

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านการจัดการรวม 12 ข้อ แบ่งเป็น 4 ส่วน ได้แก่ การวางแผน 3 ข้อ การบังคับบัญชา 3 ข้อ การประสานงาน 3 ข้อ และการควบคุม 3 ข้อ

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน รวม 12 ข้อ แบ่งเป็น 4 ส่วน ได้แก่ การมีส่วนร่วมตัดสินใจ 3 ข้อ การมีส่วนร่วมดำเนินงาน 3 ข้อ การมีส่วนร่วมประเมินผล 3 ข้อ และการมีส่วนร่วมรับประโยชน์ 3 ข้อ

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงานปกครองส่วนท้องถิ่นรวม 9 ข้อ แบ่งเป็น 3 ส่วน ได้แก่ ด้านคุณภาพ 3 ข้อ ด้านปริมาณงาน 3 ข้อ และด้านความทันเวลา 3 ข้อ

โดยแบบสอบถามตอนที่ 2 ถึงตอนที่ 4 เป็นคำถามแบบเรียงลำดับ (Interval Scale) 5 ระดับ ได้แก่ ระดับ 5 คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง ถึงระดับ 1 คือ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามชุดนี้ผ่านการทดสอบความเที่ยงของเครื่องมือโดยให้ผู้เชี่ยวชาญโดยใช้การวัดดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (IOC) โดยเกณฑ์ที่ยอมรับได้ของค่าดัชนีความสอดคล้องควรเท่ากับหรือมากกว่า 0.5 ซึ่งได้ค่าเฉลี่ยของดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 0.756 หลังจากนั้นมาทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient; α) โดยผลการทดสอบได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.891 แสดงว่า แบบสอบถามฉบับนี้มีประสิทธิภาพสามารถนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูลจริงพร้อมกับชี้แจงวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามจากประชาชนที่อาศัยอยู่ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่าง 404 ตัวอย่าง

เมื่อผู้วิจัยได้รวบรวมแบบสอบถามได้ทั้งหมดแล้วทำการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถามเพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนต่อไป และแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นข้อมูลที่ได้มาจากการรวบรวมข้อมูล และหนังสือทางวิชาการ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต ซึ่งนำมาใช้เป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือในการวิจัยการใช้สถิติ และประกอบการวิเคราะห์ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

การทดสอบสมมติฐานการวิจัย ประกอบด้วย 1) การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (CFA) เพื่อยืนยันตัวบ่งชี้ของตัวแปรสังเกตได้ สามารถอธิบายตัวแปรแฝง ซึ่งได้แก่ ปัจจัยด้านการจัดการ การมีส่วนร่วมของประชาชน และประสิทธิผลการบริหารงานปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาและ 2) การวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง (SEM) เพื่อแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อประสิทธิผลการบริหารงานปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง 404 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง 216 คน (ร้อยละ 53.50) มีอายุ 30-39 ปี 249 คน (ร้อยละ 61.70) การศึกษาปริญญาตรี 272 (ร้อยละ 68.10) โดยตัวแปรแฝงปัจจัยด้านการจัดการ มีตัวแปรสังเกตได้ การวางแผน ค่าเฉลี่ยสูงสุด 4.008 และตัวแปรสังเกตได้ การประสานงาน ค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3.448 และพบว่าตัวแปรแฝง การมีส่วนร่วมของประชาชน มีตัวแปรสังเกตได้ การมีส่วนร่วมดำเนินงาน ค่าเฉลี่ยสูงสุด 4.082 และตัวแปรสังเกตได้ การมีส่วนร่วมประเมินผล ค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3.467 สำหรับผลการวิเคราะห์ มีดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน(Confirmatory Factor Analysis)

การวิเคราะห์แบบจำลองปัจจัยเชิงสาเหตุของการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อประสิทธิผลการบริหารงานปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งประกอบด้วยตัวแปรแฝง จำนวน 3 ตัวแปร ได้แก่ ปัจจัยด้านการจัดการ การมีส่วนร่วมของประชาชน และประสิทธิผลการบริหารงานปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบจำลอง

ปัจจัยเชิงสาเหตุของการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อประสิทธิผลการบริหารงานปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า χ^2 เท่ากับ 87.99, df เท่ากับ 68, ค่า χ^2/df เท่ากับ 1.293, ค่า p-value เท่ากับ 0.52, ค่า RMSEA เท่ากับ 0.027, ค่า GFI เท่ากับ 0.975 และ ค่า AGFI เท่ากับ 0.944 ซึ่งผลจากการวิเคราะห์แสดงให้เห็นว่า แบบจำลองปัจจัยเชิงสาเหตุมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อค้นพบที่เป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ โดยมีค่าความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์เส้นทางและในส่วนของน้ำหนักองค์ประกอบ ดังนี้

ตัวแปรแฝงปัจจัยด้านการจัดการ มีส่วนองค์ประกอบของตัวแปรสังเกตได้ พบว่าการประสานงาน มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ เท่ากับ 0.926 มากที่สุดรองลงมาคือ การควบคุม มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ เท่ากับ 0.851 การบังคับบัญชา มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ เท่ากับ 0.839 และน้อยที่สุดคือ การวางแผน มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ เท่ากับ 0.775 ตามลำดับ

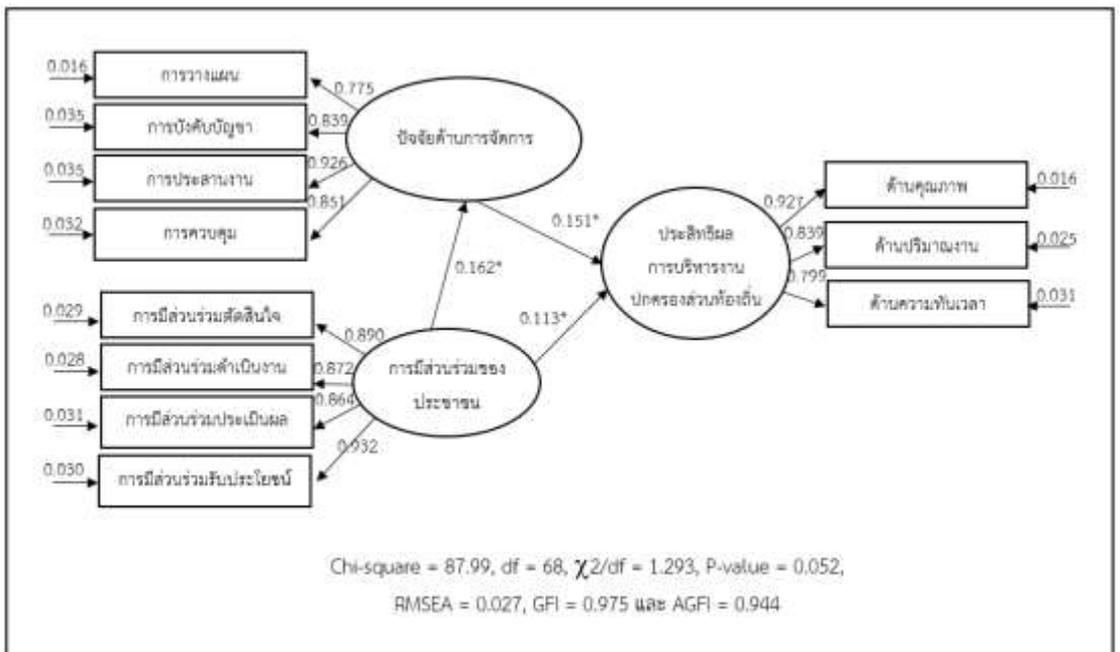
ตัวแปรแฝงการมีส่วนร่วมของประชาชน มีส่วนองค์ประกอบของตัวแปรสังเกตได้ พบว่าการมีส่วนร่วมรับประโยชน์ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ เท่ากับ 0.932 มากที่สุด รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมตัดสินใจ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ เท่ากับ 0.890 การมีส่วนร่วมดำเนินงาน มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ เท่ากับ 0.872 และน้อยที่สุดคือ การมีส่วนร่วมประเมินผล มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ เท่ากับ 0.864 ตามลำดับ

ตัวแปรแฝงประสิทธิผลการบริหารงานปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนองค์ประกอบของตัวแปรสังเกตได้ พบว่า ด้านคุณภาพ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ เท่ากับ 0.927 มากที่สุด รองลงมา ด้านปริมาณงาน มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ เท่ากับ 0.839 และน้อยที่สุดคือ ด้านความทันเวลา มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ เท่ากับ 0.799ตามลำดับ

2. การวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง (Structural Equation Modeling)

การวิเคราะห์ความมีอิทธิพลเส้นทางแบบจำลองปัจจัยเชิงสาเหตุของการมีส่วนร่วมของประชาชนส่งอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารงานปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาซึ่งสามารถอธิบายได้ว่า ตัวแปรแฝงปัจจัยด้านการจัดการ มีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทาง 0.151 สามารถส่งอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อตัวแปรแฝงประสิทธิผลการบริหารงานปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 แสดงว่า ปัจจัยด้านการจัดการมีผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ทั้งนี้ตัวแปรแฝงการมีส่วนร่วมของประชาชน มีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทาง เท่ากับ 0.113 สามารถส่งอิทธิพลทางตรงต่อประสิทธิผลการบริหารงานปกครองส่วนท้องถิ่นและสามารถส่งอิทธิพลทางอ้อมผ่านปัจจัยด้านการจัดการ มีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทาง เท่ากับ 0.162 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 แสดงว่า การมีส่วนร่วมของประชาชน มีผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ภาพที่ 2 การวิเคราะห์แบบจำลองปัจจัยเชิงสาเหตุของการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อประสิทธิผลการบริหารงานปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

อภิปรายผล

การวิเคราะห์แบบจำลองปัจจัยเชิงสาเหตุของการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อประสิทธิผลการบริหารงานปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า ตัวแปรแฝงปัจจัยเชิงสาเหตุคือ ปัจจัยด้านการจัดการ และการมีส่วนร่วมของประชาชน ที่มีผลต่อต่อประสิทธิผลการบริหารงานปกครองส่วนท้องถิ่น มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อค้นพบที่เป็นข้อมูลเชิงประจักษ์และมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรแฝงทั้งหมดตามกรอบแนวคิดใน

การวิจัยเป็นไปตามเกณฑ์ข้อตกลงเบื้องต้นในการตรวจสอบความสอดคล้องของการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน ซึ่งสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ปัจจัยเชิงสาเหตุของการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อประสิทธิภาพการบริหารงานปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า ปัจจัยด้านการจัดการ สามารถส่งอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อปัจจัยด้านการจัดการ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 และมีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเท่ากับ 0.151 โดยผลของการทดสอบสมมติฐานมีความสอดคล้องเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยตามที่ได้กำหนดไว้เนื่องจากประชาชนให้ความสำคัญต่อการบริหารงานปกครองส่วนท้องถิ่นของตนเอง ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้จัดกิจกรรมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้วยการนำกระบวนการมีส่วนร่วมมาเป็นแนวทางในการดำเนินงาน ประกอบด้วย การวางแผน การบังคับบัญชา การประสานงาน และการควบคุม ทั้งนี้เพื่อให้การบริหารงานปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถตอบสนองความต้องการแก่ประชาชนได้ตรงจุดเกิดความโปร่งใสและเป็นประโยชน์ต่อประชาชนอย่างแท้จริงซึ่งสอดคล้องกับ อนุจักร ชินสาร (2563) ที่พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารงานกับภาคประชาชนอย่างแท้จริงเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานปกครองส่วนท้องถิ่น

ส่วนการมีส่วนร่วมของประชาชน สามารถส่งอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อปัจจัยด้านการจัดการ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 และมีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเท่ากับ 0.162 โดยผลของการทดสอบสมมติฐานมีความสอดคล้องเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยตามที่ได้กำหนดไว้เนื่องจากการมีส่วนร่วมของประชาชนในการร่วมตัดสินใจ มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน และมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล ซึ่งมีผลต่อการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี เป็นเพราะการบริหารจัดการปกครองท้องถิ่นมุ่งเน้นการบริหารจัดการตามภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน และประชาชนก็เห็นถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วม ซึ่งการที่ฝ่ายบริหารงานปกครองส่วนท้องถิ่นได้จัดกิจกรรมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริการงาน ก็จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชนอย่างต่อเนื่องทั้งในระยะสั้นและระยะยาวซึ่งสอดคล้องกับ วัฒนา นนทชิต (2561) ที่พบว่า การร่วมกันรับผิดชอบการติดตามประเมินผล และการจัดทำกิจกรรมสาธารณะมีความสัมพันธ์กับการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดีของเทศบาล

ตำบลและสอดคล้องกับผลการศึกษาของ พระมหาเสกสรวรค์ ปญญาวุฑฺโฒ (2564) ที่พบว่า การส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่น ต้องให้ประชาชนเข้าร่วมประชุมวางแผนพัฒนาเพื่อปรับปรุงการปกครองและตรวจสอบการทำงานเพื่อป้องกันการทุจริต รู้จักเสียสละทุ่มเท มีมนุษยสัมพันธ์และมีการทำงานด้วยความจริงใจให้กับชุมชน

ขณะเดียวกันพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชน สามารถส่งอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการบริหารงานปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 และมีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเท่ากับ 0.113 โดยผลการทดสอบสมมติฐานมีความสอดคล้องเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยตามที่ได้กำหนดไว้ เนื่องจากการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นส่วนสำคัญในการสนับสนุนการเข้ามามีส่วนร่วมการปกครองท้องถิ่นของประชาชนได้เป็นอย่างดีซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานของรัฐบาลที่มีบทบาทความสำคัญในการพัฒนาท้องถิ่น และมีความใกล้ชิดประชาชนมากที่สุด และเป็นหน่วยงานที่รับทราบปัญหาและคอยแก้ไขปัญหาหรือความขัดแย้งต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับชุมชนในท้องถิ่นซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของธีรวิทย์ ทองนอก (2561) ที่พบว่า การที่เทศบาลสามารถยึดโยงภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน เข้าไว้ด้วยกันสามารถใช้เป็นพลังขับเคลื่อนการพัฒนาชุมชน หรือท้องถิ่นแบบองค์รวม ซึ่งจะส่งผลให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถจัดบริการสาธารณะที่ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับผลการศึกษาของ วิชาญ ฤทธิธรรม (2564) ซึ่งพบว่า การมีส่วนร่วมจะทำให้ประชาชนมีโอกาสใช้ศักยภาพทรัพยากรในท้องถิ่นของตนมาพัฒนาบ้านของตนอย่างแท้จริงไม่ใช่แค่เพียงดำเนินการให้ครบกระบวนการเท่านั้นแต่ต้องดำเนินการให้ถึงสาระสำคัญของกระบวนการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง ซึ่งจะส่งผลให้การบริหารงานปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถแก้ไขปัญหาให้ตรงตามต้องการและสำเร็จลุล่วงมีความโปร่งใส มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลทางการปฏิบัติมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ควรมีนโยบายส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น โดยการจัดสรรงบประมาณให้มากขึ้น เพื่อให้การจัดทำโครงการต่าง ๆ เกิดการมีส่วนร่วมในท้องถิ่นมากขึ้น

2. ควรมีนโยบายสร้างมาตรการแนวทางเพื่อสร้างความโปร่งใสในการจัดทำงบประมาณของท้องถิ่นด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนสถาบันอุดมศึกษา และหน่วยวิชาการพื้นที่ ในการกำหนดแนวปฏิบัติที่เป็นมาตรฐานในการจัดทำ จัดสรร และบริหารงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในทุกขั้นตอน

3. ควรมีนโยบายส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างกิจกรรมร่วมกันเพื่อให้ประชาชนเกิดการเรียนรู้ที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมแก้ไขปัญหาในการพัฒนาท้องถิ่น

4. ควรมีนโยบายส่งเสริมและสนับสนุนให้ภาคเอกชนที่มีศักยภาพเข้ามามีส่วนร่วมสำคัญในการร่วมพัฒนาคุณภาพของบริหารงานสาธารณะในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของประชาชน

5. ควรมีการกำหนดแนวทางการพัฒนาการบริหารงานปกครองท้องถิ่นที่มุ่งเน้นส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนเพื่อให้การบริหารงานปกครองท้องถิ่นมีความโปร่งใส

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. ควรเน้นการทำงานที่ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมอย่างแท้จริงทุกกระบวนการเพื่อขับเคลื่อนงานพัฒนาท้องถิ่นร่วมกันอย่างต่อเนื่อง

2. ควรปรับปรุงแบบและวิธีการดำเนินการให้มีความร่วมมือกันระหว่างรัฐ เอกชน ประชาชน และประชาสังคม ในลักษณะแบบประชารัฐมากขึ้นพร้อมทั้งรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากทุกภาคส่วนเพื่อการพัฒนา

3. ควรมีการกำหนดแนวทางการทำงานที่ชัดเจนในด้านความโปร่งใสและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนเพื่อให้การทำงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

4. ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้ทุกภาคส่วนของท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการสร้างชุมชนท้องถิ่นให้เป็นชุมชนดิจิทัลโดยเฉพาะในท้องถิ่นแหล่งท่องเที่ยว พื้นที่เศรษฐกิจ เป็นต้น

5. ควรส่งเสริมและสนับสนุนการอบรมความรู้แก่ผู้นำชุมชนและขยายผลถึงประชาชนในชุมชนและหมู่บ้านให้มีความรู้ความเข้าใจเพื่อให้ตระหนักถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น

6. ส่งเสริมประชาชนให้มีส่วนร่วมในการบริหารงานและตรวจสอบการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผ่านช่องทางการสื่อสารที่หลากหลายและอาศัยความทันสมัยของโลกดิจิทัล

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

การศึกษาในครั้งต่อไปผู้วิจัยเสนอให้ทำการศึกษาถึงแนวทางการสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมด้วยความความโปร่งใสและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนบนฐานการพัฒนางานท้องถิ่น

เอกสารอ้างอิง

- กรมการปกครองท้องถิ่น. (2560). **ยุทธศาสตร์กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น พ.ศ. 2560-2569**. กรุงเทพมหานคร: กองยุทธศาสตร์และแผนงาน กรมการปกครองท้องถิ่น, หน้า 1-14.
- ธีรวิทย์ ทองนอก. (2561). **การบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเชิงพุทธบูรณาการของเทศบาลเมืองหนองปรือ จังหวัดชลบุรี**. ปริญญาพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต. มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย.
- วิชาญ ฤทธิธรรม. (2564). **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลนครสกลนคร**. *วารสารมหาจุฬานาครธรรม*, ปีที่ 8 ฉบับที่ 5 เดือนพฤษภาคม 2564, 27-41.
- วัฒนา นนทชิต. (2561). **การบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อสนับสนุนการมีส่วนร่วมแบบร่วมกันรับผิดชอบขององค์การที่มีชุมชนเป็นฐานในเทศบาลตำบลหนองบัวระเหว**. *วารสารอิเล็กทรอนิกส์การเรียนรู้ทางไกลเชิงนวัตกรรม*, ปีที่ 8 ฉบับที่ 1 มกราคม-มิถุนายน 2561, 150-165.
- สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2561). **การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย**. กรุงเทพมหานคร: สำนักการพิมพ์สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. หน้า 12-13.
- อนุจิตร ชินสาร. (2563). **การบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นเลิศด้านความโปร่งใสและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน กรณีศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครราชสีมา**. *วารสารชุมชนวิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา*, ปีที่ 15 ฉบับที่ 1 มกราคม-มีนาคม 2564, 83-93.
- Hair, Jr.J.F., Black, W.C., Babin, B.J., & Anderson, R.E. (2010). **Multivariate data analysis: A global perspective**. 7th ed. New York: Pearson Prentice Hall, Harper Collins College.
- Kline, R.B. (2011). **Principle and Practice of Structural Equation Modeling**. 3rd ed. New York: The Guilford Press.